

І.М. КОВАЧ,

студентка 4 курсу факультету менеджменту
і бізнесу

ВП «Миколаївська філія КНУКіМ»

Науковий керівник:

С.О.ШУЛЯК,

кандидат педагогічних наук, професор
кафедри документознавства та
інформаційних систем

ВП «Миколаївська філія КНУКіМ»,

м. Миколаїв

БІБЛІОТЕЧНА СКЛАДОВА МЕДІАОСВІТИ

Розвиток інформаційного і медійного простору ставить перед сучасним суспільством завдання щодо набуття нових навичок в орієнтуванні в ньому. Особливої важливості даний факт набуває в процесі роботи з дітьми та підлітками, актуальним стає пошук нових моделей та методів медіа-освіти.

Сучасні шкільні та дитячі бібліотеки, виступаючи стратегічним партнером медіа-освіти, займають активну позицію у її розбудові. Значним в цьому контексті є досвід Херсонської обласної бібліотеки для дітей імені Дніпрові Чайки (далі – Херсонська ОБД).

Удосконалюючи практику організації та проведення бібліотечних уроків (занять із бібліотечного та інформаційного орієнтування, популяризації бібліотечно-бібліографічних знань), бібліотека, відчувала потребу доповнити стару систему уроків сучасними методами та засобами, у відповідь на нові запити користувачів. Прикладом одного з таких підходів до оновлення системи формування інформаційної культури школярів став корпоративний бібліотечний проект «Бібліотека + Інтернет» [3]. Проект реалізовувався впродовж 2007–2010 років Херсонською ОБД у партнерстві з Центральною міською бібліотекою для дітей і бібліотекою ЗНЗ № 30 Херсонської міської ради. Нова програма занять уміщувала сучасні теми та інноваційні форми бібліотечних уроків, що було викликано намаганням дати учням знання та сформувати у них навички пошуку інформації в інтернет-просторі з використанням для цього інформаційно-комп'ютерних технологій. За підсумками цієї роботи було видано збірник сценаріїв інноваційних форм бібліотечних уроків, методичні поради бібліотекарів щодо організації занять. Даний проект сприяв оперативному реагуванню на нові виклики часу, об'єднуючи зусилля публічних і шкільних бібліотек у справі виховання сучасного, медійноосвіченого та озброєного комп'ютерними технологіями школяра [1].

Подальшим етапом розвитку медіаосвітньої практики став корпоративний проект «Основи медіаосвіти: бібліотечна складова» [4], який

стартував у 2013 році. Формат проекту став результатом напрацювань робочої групи у складі провідних фахівців колективу Херсонської ОБД, КВНЗ «Академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради, методичного кабінету при управлінні освіти Херсонської міської ради, учителів-практиків провідних загальноосвітніх закладів міста.

Реалізація проекту передбачала створення орієнтованих програм бібліотечних медіа-уроків для учнів 1-3 класів [5]. Зміст кожної програми сформовано з урахуванням вимог державного стандарту освіти, навчальних програм та інструктивно-методичних рекомендацій із базових дисциплін для певного класу.

Програми були схвалені управлінням освіти Херсонської міської ради та рекомендовані для впровадження у відповідних класах усіх ЗНЗ м. Херсона.

Після вдалого апробування та впровадження медіа уроків у практику школами міста було вирішено розробити наступну серію програм: для 4 і 5 -х (2014–2015 н. р.) 6 і 7-х (2015–2016 н. р.) класів, з метою забезпечення цілісності, послідовності, збалансованості запропонованої системи проведення медіа-занять. До цієї роботи також долучилися провідні фахівці Національної бібліотеки України для дітей, які створили чотири мультимедійні продукти за темами:

- «Пригоди книжки» (знайомство з книгою, структура та художнє оформлення);
- «Від папірусу до книги» (короткий екскурс в історію книги для учнів початкових класів);
- «Бібліотека – дім твоїх друзів»;
- «Енциклопедії та словники – у навчанні помічники».

Інноваційний досвід бібліотек-учасниць корпоративного проекту «Основи медіаосвіти: бібліотечна складова» систематично презентується в інтернет-світлинах на веб-платформі «Медіаосвіта і завдання шкільних бібліотек» [6].

Таким чином, ми можемо констатувати, що дана проектна діяльність є прикладом вдалої спроби об'єднання зусиль педагогів та бібліотечних працівників у сфері медіаосвіти, яка в Україні наразі знаходиться на етапі експериментальних розробок.

Список використаних джерел:

1. Бардашевська, А. І. Бібліотечна складова медіаосвіти: від провінційних практик до міжвідомчого корпоративного проекту [Текст] / Анна Іванівна Бардашевська // Шкільний бібліотечно-інформаційний центр. Бібліотечна робота. – 2014. – № 1. – С. 44–49.
2. Бардашевська, А. І. Медіаосвітній проект херсонських бібліотек: динаміка розвитку // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: виховуємо культуру потреб особистості: матеріали VIII Міжнародної

науково-практичної конференції XXII Всеукраїнських педагогічних читань (24-25 вересня 2015 року, м. Херсон): в 3-х ч. Ч. III. – Херсон : б. в., 2015. – С. 9–13.

3. Бібліотека + Інтернет: уроки інформаційного пошуку: за підсумками першого навчального року в рамках пілотного проекту) [Текст] / Херсон. обл. б-ка для дітей, Центр. дит. б-ка Херсон. ЦБС, шк. б-ка ЗНЗ № 30 м. Херсона : упоряд. та ред. Н. Ф. Попова : відп. за вип. А. І. Бардашевська. – Херсон, 2008. – 60 с. : іл.

4. Давида, О. В. Корпоративний проект «Основи медіаосвіти: бібліотечна складова» [Текст] / Ольга Вікторівна Давида // Школа и библиотека: креативные проекты, инновационные программы: сб. статей и материалов. – Херсон, 2014. – С. 11-12.

5. Програма проблемно-цільового навчання «Медіаосвіта і завдання шкільних бібліотек» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.library.kherson.ua/pdf/2013/programme_17-10-2013/pdf. – Назва з екрана.

6. Розділ «Бібліотечні медіауроки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.library.kherson.ua/lw/?cat=102>. – Назва з екрана.